

Lakossági tájékoztató Dunaújváros környezeti állapotváltozásáról 1997.

Az 1995. évi A környezet védelmének általános szabályairól szóló LIII. törvény IV. fejezet 46.§-a (1) bekezdése e) pontja, valamint az 51. § (3) bekezdése szerint Dunaújváros Megyei Jogú Város Közgyűlése Dunaújváros utóbbi évben bekövetkezett környezeti állapotváltozásáról a lakosság részére a következő tájékoztatást adja:

Légszennyezettségi állapot

Az Országos Imissziómérő Hálózat keretében városunkban a légszennyezettségi méréseket az ÁNTSZ Fejér Megyei Intézete végzi. Ezek a mérések a kén-dioxidra, nitrogén-dioxidra, ülepedő porra, szállóporra és a szállópor ólom és kadmium-tartalmára terjednek ki. A hálózat mérései alapján az utóbbi évben Dunaújváros átkerült a szennyezett városok kategóriájából a mérsékelt szennyezett városok közé. A szennyezettséget továbbra is elsősorban az ülepedő por magas, az egészségügyi határértéket gyakran meghaladó mértéke, valamint a szálló por időnkénti magas értéke okozza. A szálló por ólomtartalma időnként meghaladja az egészségügyi normát, a kadmiumtartalom pedig egy esetben vésszesen megközelítette a megengedett határértéket, amely szintén figyelmeztető jel. A kén-dioxid és a nitrogén-dioxid tekintetében városunk már nem számít szennyezettnek.

Az Országos Imissziómérő Hálózat mérési adatai szerint Dunaújvárosban az elmúlt egy évben a légszennyezettség a következőképpen alakult:

1996. október

Kén-dioxid (SO₂): Ebben a hónapban normaérték feletti koncentráció nem fordult elő. Mind a helyi, mind a napi átlagok alacsony szórást mutatnak és az egészségügyi norma egyhatoda körül sűrűsödnek.

Nitrogén-dioxid(NO₂): A mért értékek közül határértéket meghaladó nem fordult elő. A napi, illetve helyi átlagok alacsony szórást mutatnak, értékük az egészségügyi normaérték egyharmada körül változik.

Ülepedő por: A tizenegy helyen mért ülepedő por terhelés két esetben haladta meg a megengedett értéket. A túllépés mértéke nem volt túl jelentős. Október hónapban lényegesen alacsonyabb volt a porterhelés mértéke, mint a megelőző hónapokban.

Szálló por: Októberben 3 mérést végeztek. Ebből a hónap 10. napján magas értéket mértek, ekkor az ólom szennyezettség is meghaladta az egészségügyi normaértéket.

november

SO₂: Szintén alacsony értékek voltak mérhetőek, határérté túllépés nem fordult elő. A maximum alig haladta meg a norma egyharmadát. Ahelyi és napi átlagok a határérték egyötöde körül ingadoznak.

NO₂: Alacsony értékek jellemzők. A napi és helyi átlagok a határérték egyharmada és fele között változnak. A mért maximum a norma érték kétharmadának felel meg.

Ülepedő por: E légszennyező 3 esetben lépte túl a megengedett határértéket.

Szálló por: A havi 4 mintából két esetben a porterhelés meghaladta a 30 perces határértéket. Egyik minta ólomtartalma is a norma felett volt.

december

SO₂: Alacsony, a határérték egynegyede-egyötöde körül változó napi és helyi átlagértékek voltak mérhetőek.

NO₂: A napi és helyi átlagértékek a határérték egyharmada körül kis szórással változnak. A maximum érték a norma kétharmada, túllépés nem fordult elő.

Ülepedő por: A porterhelés alacsonyabb, mint a megelőző havi, egyedül a Dunaferr IX. kapunál levő mintavételi helyen volt a szennyezettség a megengedett felett.

A szállópor mintázását a nedves időjárás miatt szüneteltetni kellett.

1997. január

SO₂: A 70 vizsgálati mintából egy sem haladta meg a levegőminőségi határértéket. A napi és helyi átlagok kismértékű ingadozást mutatnak, értékük a határérték egyötöde, egynegyede között változtak.

NO₂: A 75 mérés közül határérték feletti nem fordult elő. A napi és helyi átlagok alacsonyak, a normaérték egynegyede-egyharmada között változnak.

Ülepedő por: 2 mérési ponton fordult elő határérték túllépés, a IX. kapunál a mért érték több, mint a norma négyszerese.

Szálló por: 3 alkalommal végeztek szálló por mérést. Határérték túllépés nem volt, de egy esetben megközelítette azt. A por ólom és kadmium tartalma lényegesen alacsonyabb a norma értékénél.

február

SO₂: Alacsony értékek voltak mérhetőek. A napi és helyi átlagértékek a határérték egyötöde és egytizede között változtak. A maximum a norma egyharmadát sem érte el.

NO₂: Ez a szennyezőanyag is alacsony értéket mutat. A napi és helyi átlagok a normy egynegyede és egyötöde között ingadoznak, a maximum nem éri el a norma felét sem.

Ülepedő por: A 10 mérési hely közül 3-nál lépte túl a levegőminőségi határértéket.

Szálló por: Ebben a hónapban 3 mérést végeztek. Egyik minta mérési eredménye sem lépte túl a 30 perces határértéket. A havi átlag a normaérték felét teszi ki. A por ólom és kadmium tartalma a határérték alatt maradt.

március

SO₂: A korábbi hónapok mért értékeinél is alacsonyabb koncentrációkat találtak. A napi és helyi átlagok a normaérék egyhatoda és egytizede között változnak, a maximum érték kevesebb, mint a határérték egyharmada.

NO₂: Alacsonyabb értékeket mértek mint a korábbi hónapokban. A napi és helyi átlagok a norma egytizede körül változnak.

Üépedő por: Az eddigi legalacsonyabb porterhelés volt mérhető, viszont a Ix. kapunál mért érték másfélszerese az egészségügyi normának.

Szálló por: A szálló por terhelés azonban magasabb volt a korábbi hónapok mérési eredményeinél. A három mért értékből kettő a normát meghaladta, a harmadik is erősen közelítette azt. A por ólom és kadmium tartalma azonban alatta maradt a határértéknek, a havi átlag érték pedig mindössze a fele.

április

SO₂: Kissé alacsonyabbak a megelőző havinál A napi és helyi átlagok a normy egytizede körül változnak. A maximum érték alig több a levegőtisztasági határérték egyharmadánál.

NO₂: A mért értékek alacsonyabbak a korábbiaknál, a helyi és napi átlagok a határérték egynegyedét nem lépik túl, a maximum alig több a norma egyharmadánál.

Ülepedő por: Ezúttal a porterhelés magasabb volt, mint a megelőző hónapok folyamán. A 12 mintavételi hely közül 5-nél jelentős határérték túllépést mértek. A havi átlag megközelítette a norma másfélszeresét.

Szálló por: 4 mintavételt végeztek. A szálló por esetében is rosszabb volt az április a korábbi hónapnál. 3 mintánál jelentős határérték feletti értéket mértek, az átlag is meghaladta a normát. A por ólom és kadmium tartalma a htáréték alatt maradt.

május

SO₂: Igen alacsony értéket mértek. A helyi és napi átlagok a norma egytizede körül változtak, a havi maximum sem érte el a határérték felét

NO₂: A korábbi hónapokhoz képest is alacsonyabb szintet mutatott. A helyi és napi átlagok legmagasabb értékei sem haladják meg a norma egyötödét, a havi maximum pedig alig lépi túl a határérték felét.

Ülepedő por: Egy mintavételi helyen mértek norma feletti értéket, a Ix-es kapunál. Az átlagérték viszont jelentős csökkenést mutat az utóbbi hónapokhoz képest.

Szálló por: Két mérést végeztek, az egyik esetben mind a porterhelés, mind az ólom szint lényegesen magasabb volt a határértéknél. Ez esetben az ólom koncentrációja a határérték kétszeresét is elérte, a porkoncentráció pedig a norma másfélszerese volt. A második mérésnél az ólom szint a normy fele, a porterhelés azonban a határérték 75%-át tette ki.

június

SO₂: A határérték egyharmada és egyötöde között változott mind a napi, mind a helyi átlsgok értéke. A levegőminőségi normát egy esetben sem haladta meg.

Érdekességként emelhető ki, hogy két alkalommal a papírgyár területén a határérték kétharmadát meghaladó mérési eredmény született, amit a vasmű vagy a papírgyár technológiai anomáliájaként lehet értelmezni.

NO₂: A megelőzőkhez képest is alacsonyabb értékeket mértek. A napi és helyi átlagok a határérték egyötöde-egyhatoda körül vannak. Határérték túllépés nem volt, a maximum kisebb a normy felénél.

Ülepedő por: A májushoz képest kissé magasabb a júniusi porterhelés. Három mérőhelyen haladta meg a 30 napos határértéket.

Szálló por: Négy alkalommal történt mintavétel. Egyik mérésnél sem mutattak ki határérték túllépést. Az ólom és kadmium szennyezettség is a határérték alatt volt.

július

SO₂ A korábbiaknál is alacsonyabb koncentrációkat mértek. A helyi és napi átlagok a határérték egytizede körül ingadoznak. Normytúllépés nem volt, a maximum érték kissé haladta túl a határérték egyharmadát.

NO₂: A korábbi hónapokénál alacsonyabbak az értékek. A napi és helyi átlagok a normyérték egyötöde körül ingadoznak. Határérték feletti mérési eredmény nem volt, a maximum a norma egyharmada és fele közé esik.

Ülepedő por: 11 vizsgálati helyről származó porminta közül 3 jelentősen magasabb porterhelést mutatott a határértéknél. Mind a túllépések száma, mind a július havi átlag porterhelés emelkedést mutat a június havihoz képest. Mind a három mintánál a vízben nem oldódó frakció is határérték feletti volt.

Szálló por: Négy mérést végeztek, melyek közül egy esetben a szállópor mennyisége a határérték felett volt. A por ólom és kadmium tartalma nem érte el az egészségügyi határértéket.

augusztus

SO₂: A korábbi időszakhoz hasonlóan alacsony értékeket mértek. A helyi átlagok a normy egytizede és egyhatoda között ingadoztak, a napi átlagok változása kissé nagyobb, az egyhuzad és egyötöd közötti szórást mutat. A havi mérések maximuma a normy egyharmadát éri el.

NO₂: A szokásosnál is kissé alacsonyabb értékeket mértek. A napi átlagok a határérték egynolcada és egyötöde között változnak. A helyi átlagok ingadozása nagyobb, a norma egytizede és egyharmada között változnak. A mérési eredmények maximuma a határérték egyharmada és fele között van.

Ülepedő por: Ebben a hónapban tovább emelkedett a porterhelés. 3 mérési ponton lépte túl az egészségügyi normát, mind az összes, mind a vízben nem oldható por tekintetében. A havi város átlag meghaladta a 30 napos határértéket, a IX-es kapunál mért érték pedig annak a négy és félszeresét.

Szállópor: A mintavevő berendezés meghibásodása miatt a szálló port ebben a hónapban vizsgálni nem tudták.

szeptember

30 napos határérték túllépések száma	17	23	11	15	10	18	12	20
Átlag-imisszió	25,68	20,12	14,16	23,4	18,71	14,6	12,71	15,3
Max. érték	308,50	167,70	155,30	105,90	195,2	73,8	103,1	70,7
Levegőminőségi osztály	5	4	4	4	4	2	2	2

Megjegyzés: A táblázatban az imissziós értékek $\text{g/m}^2 \times 30$ nap mértékegységben szerepelnek.

A levegőminőségi osztály az alábbiak alapján került megállapításra:

0	<	Imisszió	<	0,5 HE	1
0,5 HE	<	Imisszió	<	1,0 HE	2
1,0 HE	<	Imisszió	<	1,5 HE	3
1,5 HE	<	Imisszió	<	2,5 HE	4
2,5 HE	<	Imisszió			5

Megvizsgálva a mérési intervallumot megállapítható, hogy az 1996. április - 1997. szeptember mérési eredmények az előzőeknél lényegesen kedvezőbbek, bár az 1997. április -1997. szeptember adatoknál némi romlás tapasztalható. Mindezek ellenére elmondható, hogy városunk továbbra is üledő porral továbbra is erősen terhelt. Ez annak az eredménye, hogy városunkban továbbra is jelentős a határérték feletti szennyezőanyag kibocsátás.

Dunaújváros jelentős ipari nagyvállalatai a pontforrásokon határérték felett kibocsátott légszennyező anyagok után légszennyezettségi bírságot fizetnek, melynek összege sajnos évről évre csökken. Ezenkívül a bejelentett felületi források után is fizetnek környezetvédelmi bírságot. A környezetvédelmi bírságok 30%-a a helyi önkormányzatot illeti meg.

Az 1996. évre eddig jogerősen kiszabott légszennyezettségi bírságok a következők voltak:

Dunaferr Acélművek Kft. -	5.222.000,-Ft
Dunaferr Voest Alpine Kft. -	1.210.000,-Ft
Dunaferr Tűzállóanyaggyár -	941.000,-Ft
Dunaferr Energiaszolg. Kft. -	654.000,-Ft
Dunaferr DBK Koksoló Kft. -	457.000,-Ft
Dunaferr Fejl. és Karb. Kft. -	169.000,-Ft
Dunaferr Ferromark Kft. -	100.000,-Ft
HBG-T Építőip. Kft. -	64.000,-Ft

Légszennyezőanyag kibocsátások

Városunk levegőjének minőségét döntő módon a város területén működő ipari üzemek befolyásolják. A város területén jelentős a határérték feletti szilárd szennyezőanyag, kén-dioxid és nitrogén-oxidok kibocsátása. A kibocsátott légszennyező anyagok éves mennyiségét és a jelentős légszennyezők kibocsátási adatait a következő táblázat mutatja be:

2. táblázat

A Dunaújváros területéről kibocsátott légszennyező anyagok mennyisége

Légszennyező anyag	Éves kibocsátás t/év			Határérték feletti kibocsátás t/év		
	1993.	1994.	1995.	1993.	1994.	1995.
szilárd	13856,74	11710,51	3317,46	7273,13	8294,46	1205,88
kén-dioxi	1383,52	1419,65	1435,02	325,74	153,72	265,80
nitrogén-oxidok	1425,75	1916,46	2183,29	119,78	404,66	554,62

Megjegyzés: 1996. évi kibocsátási adatok nem álltak rendelkezésre.

Mivel városunkban a fő levegőminőségi problémát a magas porkoncentráció okozza, ezért a továbbiakban részletesen csak ennek a kibocsátási értékeit fogjuk elemezni.

A mérések alapján megállapítható, hogy az összes szilárd anyag kibocsátás döntő része a Dunaferri Acélművek Kft.-ből ered. E légszennyező 1994 és 1995 évi kibocsátását a következő táblázat szemlélteti:

3. táblázat

Szilárd anyag kibocsátás Dunaújvárosban

Vállalat	Év	Éves kibocsátás t/év	Határérték feletti kibocsátás t/év
Dunaferri Acélművek Kft.	1994.	11251,98	8135,59
	1995.	3058,27	1064,55

Megjegyzés: 1996. évi kibocsátási adatok nem álltak rendelkezésre.

A táblázatból megállapítható, hogy az 1994. évi kibocsátáshoz képest az 1995. évi adatok lényegesen kedvezőbbek. Ez annak az eredménye, hogy a Dunaferri Acélművek Kft. három légszennyező forrásánál egy környezetvédelmi beruházást hajtott végre 1994-95-ben, amely az említett helyen a porképződés jelentős csökkenését eredményezte.

A Dunaferri Acélművek Kft.-nél jelentős szilárd szennyezőanyag kibocsátást okoz továbbá az ércsugorítómű, konverteres acélmű, nagyolvasztó, mész- és egyéb felületi források. Az ércsugorítóműből származó por jelentős mennyiségben tartalmaz ólmot is. Ezen a területen nem kielégítő a porok

leválasztása. Örvendetes tény azonban, hogy a Központi Környezetvédelmi Alaptól és egyéb pályázati úton nyert pénzekből a Dunaferr Vállalatcsoport rendszeresen végez környezetvédelmi beruházásokat. Ebben az évben például a kokszolói kamraajtók cseréjét végzik el, mert a régiék elhasználódtak, megvetemedtek, és jelentős mennyiségű nyers kamragáz jutott a légkörbe. A kamraajtók cseréje napjainkban is folyik, valóban szemmel látható a különbség, lényegesen kevesebb kamragáz kerül a levegőbe. A nagyberuházás 300 millió Ft-ba kerül.

Idén kötötték meg a szerződést a svédországi ABB céggel a nagyolvasztói öntőcsarnok szekunder porelszívására, amelyet 1998 novemberére fognak megvalósítani. Előre láthatóan 800 millió Ft szükséges ennek megvalósítására. A közeljövőben tervezik a konverteres öntőcsarnok szekunder porelszívását. Ez kb. 1,2 milliárd Ft-ba fog kerülni. Ebből is látható, hogy a környezetvédelmet szolgáló fejlesztéseknek komoly anyagi vonzata van, és a Dunaferr ezt külső források nélkül nem tudná ezeket megvalósítani. A város teljes pormentesítése csak egy átfogó technológiaváltás tükrében lehetséges, amely kb. 2005. után fog bekövetkezni.

Kén-dioxid kibocsátás

Városunk területén az ipari kén-dioxid kibocsátás döntő része két vállalattól - a Dunaferr Energiaszolgáltató Kft., és az Acélművek Kft-től ered. A határérték feletti kibocsátást döntően az Energiaszolgáltató Kft. okozza.

Nitrogén- dioxid kibocsátás

A város területén az ipari eredetű nitrogén-oxidok kibocsátásának jelentős része a Dunaferri Energiaszolgáltató Kft-től és az Acélművek Kft-től származik. A határérték feletti kibocsátás jelentős részét az Energiaszolgáltató Kft. okozza.

Városunkban jelentős, de nem határérték feletti szennyezőnek minősül a Dunapack Rt. Dunaújvárosi Papírgyár, amely elsősorban a bűzhatás miatt ér sok panasz. A bűzhatást a metil-merkaptán nevű vegyület okozza. Jelenleg kísérletek folynak a bűzhatás csökkentésére. A kísérletekhez a Központi Környezetvédelmi Alap nyújtott anyagi támogatást pályázati úton.

Dunaújvárosban a növekvő gépkocsiforgalom mindenképpen plusz terhelést jelent a levegő minősége szempontjából, de városunk levegőjét még mindig az ipari tevékenység szennyezi nagyobb mértékben.

Gyakori panaszok forrása az illegális kábelégetés, amely általában családi házak udvarán folyik. Ezek ellen szabálysértési eljárások indításával járunk el.

Az ÉPFU Sport u. 2-4. alatti telephelyén működő Cz és Cz veszélyes hulladékégető berendezés működése ellen is rendszeres volt a panasz. A környéken dolgozók több alkalommal fojtó, bűzös, fekete füstgázt észleltek, amely a fent említett telephelyről eredt, beborítva az egész környéket és rosszul éreztetve okozva. Ez ügyben idén két alkalommal történt feljelentés, valamint egy szabálysértési eljárás jelenleg is folyik. 1997. december 31-én lejár az égető tulajdonosának bérleti szerződése a fenti telephelyen, a várostól messzebb eső területen kívánja tovább folytatni a tevékenységét.

Vizeink állapota

Városunk lakosságának, ipari üzemének ivóvíz, illetve technológiai vízszükségletét a Duna biztosítja. Városunk ivóvízellátását kb. 90%-ban a Szalki-szigeti víztermelő csápos kutak biztosítják.

1996-ban 327 vegyi és bakteriológiai vízvizsgálat történt. Ezek a vizsgált paraméterek szempontjából stabil vízminőséget jeleznek. Bakteriológiai szempontból 7 minta nem volt elfogadható. Ebből 6 db kútból vett vizsgálati anyag volt, tehát a még kezeletlen víz vizsgálati eredménye.

a kémiai vizsgálatok során 6 minta eredménye volt kifogásolható a megengedett határérték feletti vas és mangántartalom miatt. A kifogásolt minta, 2 db kivételével a még tisztítatlan kútvíz vizsgálati eredménye volt.

Az ivóvíz minőségét gyakran befolyásolja az ivóvízhálózatban évek során kiülepedett vas és mangán tartalmú zagy, amely időnként a víz barnás elszíneződését okozza. Ez a vas és mangántartalom az emberi szervezetre nem fejt ki káros hatást, azonban esztétikai szempontból semmiképpen nem kívánatos. Az ivóvízhálózatban kiülepedett Fe és Mn tartalmú zagy eltávolítására 1996 őszén tisztítási program kezdődött. Dunaújváros kommunális

szennyvize naponta több mint 21 ezer m³-t tesz ki. A Dunaqua-Therm Rt. által üzemeltetett városi csatornahálózat évről évre bővül, szinte az egész várost behálózza, de városunk szennyvizei - a mechanikai tisztítást nem számítva - tisztítatlanul jutnak a Duna sodorvonalába. A KDT Vízügyi Igazgatóság előírásai alapján a városi szennyvíztisztító telepet 1997. december 31-ig ki kellene építeni. A beruházás sajnos késik, elsősorban a PHARE támogatás késlekedése miatt. Az előpályáztatás már megtörtént, melynek során kiválasztották a 6 tendernyertes céget. Közülük fogják majd kiválasztani a végleges beruházót. A Duna káros szennyezése miatt az Rt. az 1995. évre 265.519 Ft, az 1996-os évre pedig 467.232 Ft bírságot fizetett, annak ellenére, hogy kedvező egyedi határértékkel rendelkezik.

A Dunaqua-Therm Rt. 1995 és 1996 évi szennyvízkibocsátási adatait az alábbi táblázat mutatja:

4. táblázat

A Dunaqua-Therm Rt. 1995. 1996. évi szennyvízkibocsátási adatai

Szennyvíz mennyiség m ³ /év		A Dunába juttatott szennyezőanyagok mennyiségei t/év					
		KOI		SZOE		Összes leb anyag	
1995.	1996.	1995.	1996.	1995.	1996.	1995.	1996.
3 954 240	3 042	3 530,90	2918,2	63,26	84,5	1 470,90	
	030						

Városunkban jelentős vízszennyezőknek számítanak még a Dunaferr Rt. és a Dunapack Dunaújvárosi Papírgyára, bár az elmúlt évben nem szennyezte határérték felett a Dunát, az 1995. évre 418.270 Ft bírságot fizetett. A Dunapack a szennyvizeit egy levegőztetett eleveniszapos biológiai szennyvíztisztító tisztítja.

A Dunaferr Rt. az 1995. évre 1.734.668 Ft, az 1996. évre pedig 693.356 Ft szennyvízbírságot fizetett a Bob pálya kifolyón bevezetett szennyvizeinek határértéket túllépő szennyezőanyag tartalma így a Duna káros szennyezése miatt. 1996-ban a Dunaferr Rt. a Bob pálya kifolyónál 5.257.233 m³ szennyvizet bocsátott a Dunába. A szennyvíz zsír-olaj (SZOE) tartalma 10,70 mg/l, cianid tartalma pedig 0,25 mg/l volt az 1996. évben.

A Dunaferr Rt.-től délre völgyzáró gáttal ún. zagyvölgyet alakítottak ki, ahova a hulladékzagy, zagyvíz, erőművi pernye, mészsizap és biológiai szennyvíziszap került. Az erőművi pernye és a mészsizap zagyvölgyben történő lerakása időközben megszűnt, azóta a terület egy része spontán rekultiválódott. Nem ismeretes azonban, hogy okozott-e környezeti károkat a hosszú évek alatt ez a tevékenység, feltárása még várat magára.

A MOMERT és BVM kommunális és ipari szennyvize is a Dunaferr szennyvízvezeték hálózatába kapcsolódik.

A Dunán kívül városunk rendelkezik más élővízfolyásokkal is, ezek az: Alsófoki patak, Felsőfoki patak, Lebuki patak. Sajnos ezeknek a vízfolyásoknak

egyre romló a vízminőségük, ami abból adódik, hogy egy részük összeköttetésben áll a csapadék- és szennyvízelvezető rendszerrel, valamint időnként olajos szennyvizet engednek beléjük.

A szabadstrand vizének minősége, már régóta nem megfelelő. Idén a vízminőség romlásához az árvíz is nagyban hozzájárult. A víz idén is fürdésre alkalmatlan volt.

Hulladékgazdálkodás

A kommunális hulladékok kezelésénél az utóbbi évben nem következett be jelentős változás. Sajnos a lakossági szelektív hulladékgyűjtést még a helyben hasznosítható anyagokra sem sikerült megoldani. Az elkövetkezendő időszakban kívánatos lenne legalább a papír elkülönített gyűjtése, vagy máshol már sikeresen működő hulladékudvarok létrehozása. A legtöbb ilyen kezdeményezést pályázati úton támogatásban részesítik.

A lakossági kommunális hulladék továbbra is a városi szeméttelre kerül, ahol kompaktossal összetömörítik, majd löszfallal takarják a szemetet. Hamarosan nagyobb beruházásra kerül sor a kommunális hulladéklerakón, elsődlegesen az ivóvizet kell bevezetni, majd olyan kialakítást fognak elvégezni, hogy az jobban megfeleljen a követelményeknek.

A kommunális hulladék térfogata évről évre egyre nő.

Veszélyes hulladékok kezelése

Városunkban jelentős mennyiségű veszélyes hulladék keletkezik, jelentős része az ipari üzemeknél, másik nem elhanyagolható hányada pedig az egészségügyi intézményeknél, egyéb szolgáltatóknál és nem utolsósorban a lakosságnál. A veszélyes hulladékokra vonatkozó adatokat a melléklet tartalmazza. Jelenleg az 1996 évi adatok még nem állnak rendelkezésre.

Idén gondot jelentett a kórházban és a vállalkozó- és házi orvosoknál keletkező hulladékok nem megfelelő nyilvántartása és tárolása. A hatósági ellenőrzés óta a megfelelő nyilvántartást elkészítették, a kórházban az eddiginél elfogadhatóbb megoldást találtak a veszélyes hulladékok átmeneti tárolására, azzal a feltétellel, hogy 1998. december 31-ig egy betonépítményt helyeznek el erre a célra az udvaron. A házi orvosok veszélyes hulladékait egy erre szakosodott, engedéllyel rendelkező cég végzi, higiénikusan, a rendeletnek megfelelő módon.

Továbbra is gondot okoz a lakossági veszélyes hulladék elhelyezése. Az összegyűlt szárazelemet el lehet helyezni a Dunanett Kft. Budai Nagy Antal úti telephelyén lévő konténerbe. Miután megfelelő mennyiség összegyűlt, elszállításra kerül Aszódra a veszélyes hulladék lerakó telepre.

A lakosság egy része engedély nélkül tárol nagy mennyiségű autóakkumulátorokat a házuk udvarán. Ezeket igyekszünk felszámolni, illetve büntetést kiszabni az ilyen tevékenységet folytatók ellen.

A talaj állapota

Városunkban kevés kivételtől eltekintve nem történtek részletes, mindenre kiterjedő környezetvédelmi talajvizsgálatok.

A Dunaferri Rt. területén 5 ponton végeztek talajkémiai és talajvíz vizsgálatokat, amelyek elsősorban a nehézfémekre terjedtek ki. A lemélyített fúrások a hengerműnél, a METAB Kft-nél, a kokszolónál, meddőhányónál, valamint a nagyolvasztó térségében történtek.

A vizsgálatok azt mutatták, hogy a cink tartalom a meddőhányónál, a króm tartalom pedig a METAB kft. és a nagyolvasztó térségében meghaladja a "Holland lista" beavatkozási határértékeit. A kadmium és ólom tartalom csak kis mértékben haladja meg az ipartelepeken szokásos koncentrációt.

Jelenleg az Acélművek Kft-nél és a Ferromark Kft-nél részletes környezetvédelmi állapotfelmérés folyik, amely magába foglalja a talaj vizsgálatát is.

A Dunapack Rt. ebben az évben elkezdte a szennyvíziszap tárolójának rekultivációját.

A Partvédelmi Vállalat jelentései szerint a Dunaferri Rt. területén lassan, de folyamatosan emelkedik a talajvíz szintje, amely, ha tovább folytatódik veszélyezteti a partfal állékonyságát.

Zaj és rezgés

Dunaújvárosban az ipari nagyüzemek jelentős zajhatást okoznak, amely elsősorban az ott dolgozóakra jelent veszélyforrást, mivel koncentráltan jelentkeznek. Ezek az üzemek a várostól távolabb épültek így a lakosságot csak ritkán érik zajhatások. Az elmúlt évben az Albadomu Malátagyár Rt. határérték feletti zajkibocsátását megoldották. A zajt egy nagyteljesítményű ventilátor zúgása okozta. Nagy gondot jelentenek a közlekedésből, illetve a kereskedelemről, vendéglátóipari egységekből származó zajok. A hivatal minden ilyen esetben fellép, és ha jogosnak találja a panaszt szabálysértési eljárást kezdeményez. Végső soron korlátozza a panaszt okozó üzlet tevékenységét.

A környezetszennyezés egészségkárosító hatása

Városunk 52,66 km² területén az 1996. évi népszámlálási adatok szerint 56.969 lakos él, tehát a laksűrűség 1081,82 fő/km² meglehetősen magas. A kibocsátott por és egyéb szennyezés a város lakosságát közel 40 éve folyamatosan veszélyezteti, bár az utóbbi évek intézkedései jelentősen csökkentették a káros anyagok emisszióját. A szennyezés nem áll meg városunk közigazgatási határain, hanem a környező településeket is veszélyezteti.

A népességet veszélyeztető ágensek: por, kén-dioxid, nitrogén-oxidok, szén-monoxid, aromás szénhidrogének, ólom, vas, nikkel, cink, kadmium, klór, korom stb. a környezeti levegőben egyaránt megtalálhatók. Ezek az ágensek

szerepet játszhatnak az alábbi betegségek előfordulásának gyakoriságában: kötőhártya betegségek, felső légúti betegségek, bronchitis, asthma, emphysema, bőrbetegségek, anaemiák, daganatok, szívizom betegségek, idegrendszeri károsodások, allergiás megbetegedések.

Az okozott, főleg krónikus betegségek nem hozhatók közvetlen összefüggésbe a szennyezett levegővel, de mivel ezek a betegségek több tényező hatására alakulnak ki, jelenlétük nem elhanyagolható.

A városi Tüdőgondozó Intézet feldolgozta az 1992-1996. közötti időszak mutatóit a légúti betegségek körében. A betegség gyakoriságának kifejezésére az incidencia (a tárgy évben nyilvántartásba vett új betegek száma 100.000 lakosra vonatkoztatva) szolgál.

A gondozói adatok szerint a tüdődaganat, allergia, tüdőasztma, légcsőhurut incidenciája a város és vonzáskörzetében emelkedő tendenciát mutat.

A felnőtt és gyermek házi orvosok jelzései szerint a légúti megbetegedések aránya magasabb az országos átlagnál.

A felvázolt tendenciák természetesen csak korlátozott mértékben írhatók a levegőszennyezettség rovására, de a számos ok és kockázati tényezők sorában nem elhanyagolható ez sem.

A zöldfelületek és a parkok helyzete

Városunkban a zöldterületek és parkok területe évről évre fokozatosan bővül. Az esetlegesen kivágott fák helyébe minden esetben újakat telepítenek. Az óvodák és iskolák udvarain is jelentősen bővül a növényzet. Öröndetes tény, hogy városunk első ízben benevezett a "Virágos városok" c. virágosítási parkosítási és környezet szépítési országos versenybe. A zsűrizés során a városunkról alkotott kép kedvező volt. Mindenképpen szeretnénk folytatni ezt a versenyt, melybe egyénileg benevezett a Center Üzletház, a Kőrös utcai óvoda és az Őszirózsa Nyugdíjas Egyesület.

Városunk területén nagyon fontosnak tartjuk a parlagfű és más gyomok irtását. Az önkormányzat területén évi négy alkalommal történik kaszálás. Az üzemeknek, különböző létesítményeknek, kiskerttulajdonosoknak a saját területkőn maguknak kell gondoskodni a megfelelő irtásról.

A köztisztaság helyzete

Dunaújvárosban a köztisztaság terén nem tapasztalható jelentős javulás. A sok szemét elkerülhető lenne, ha a városlakók nagyobb gondosságot és odafigyelést tanúsítanának. A "Takarítási Világnap" alkalmából megrendezett "Szemétszüret"-en kb. 4000-5000 ember vett részt, ezen a napon kb 100 m³ szemetet sikerült összegyűjteni a város utcáiról. Dunaújváros ezen a napon tiszta volt. Nagyon fontos lenne, hogy a város lakossága egyre nagyobb számban bekapcsolódjon ebbe a világméretű öltött mozgalomba.

Sajnos az ebtartási morál sem változott jelentősen az elmúlt év során. az ebek után továbbra is ritkán takarítanak a kutyatartók.

Környezetvédelmi nevelés, tájékoztatás

Nagyon pozitív dolog, hogy a környezetvédelmi tudatformáló nevelésbe egyre több óvoda és iskola kapcsolódik be. Ezt számos rendezvény is bizonyítja, mint pl. a Föld napi rendezvény sorozat, vetélkedők, a fák örökbefogadása és megjelölése, "Körlánc" környezetvédelmi játék.

A lakosságot rendszeresen tájékoztatjuk a sajtó, helyi televízió és rádió útján. Rendszeresen közzétesszük a légszennyezettségi adatokat, valamint a városi televízióban havi rendszerességgel környezetvédelmi magazinműsor indult "Környezetbarát magazin" címmel, amely minden hónap utolsó péntekén látható.

A tájékoztatót összeállította: Petrovickijné Angerer Ildikó
a Polgármesteri Hivatal környezetvédelmi főmunkatársa

Dunaújváros, 1997. november 18.